

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКИЙ
УНИВЕРСИТЕТ

ИСТОРИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА: РОССИЙСКИЙ И ПОЛЬСКИЙ ВАРИАНТЫ

POLITYKA HISTORYCZNA: WERSJA ROSYJSKA I POLSKA

Москва, 11-13 мая 2013 года
Moskwa, 11-13 maja 2013

Институт историко-теоретических гуманитарных исследований (Национальный исследовательский университет «Высшая школа экономики», Москва)
Факультет "Artes Liberales" (Варшавский университет)
Международное историко-просветительское, благотворительное и правозащитное общество «Мемориал»

ИСТОРИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА: РОССИЙСКИЙ И ПОЛЬСКИЙ ВАРИАНТЫ

Москва, 11-13 мая 2013 года

Программа

(Русский / польский синхронный перевод)

11 мая, суббота

(Адрес: Зал Общества «Мемориал», Каретный ряд д. 5/10)

9.30 – 10.00 Регистрация участников

10.00 – 10.15 Приветствие и вступительное слово Ирины Савельевой и Ежи Аксера.

10.15 – 13.30 Секция I: «Историческая политика» - что это такое? Взгляды ученого, журналиста и гражданина.

Модераторы: *Адам Д. Ротфельд, Алексей Васильев*

- *Ирина Щербакова* "Историческая политика – взгляд активного гражданина"
- *Славомир Дембский* "Историческая политика и память"
- *Татьяна Филиппова* "«Единство судьбы». «Историческое обеспечение» национального самосознания и историзация политики в современной России"

Дискуссия

13.30 – 14.45 ОБЕД

14.45 – 18.00 Секция II: Историческая политика в России и Польше в сравнении: цели, средства, эффекты.

Модераторы: *Ян Кеневич, Ирина Савельева*

- *Влодзимеж Бородзей* "Польша и Германия: полезные точки отсчета?"
- *Михаил Дмитриев* "Восточная Европа или Восток Центральной Европы? Культурные границы как предмет исторической политики и исторических исследований в Польше и России"

15.45 – 16.00 Кофе-брейк

- *Влодзимеж Марчиняк* "Трансформация в Польше и России. Сходства и различия"
- *Людмила Хут* "Историографические практики исторической политики"

Дискуссия

19.00 – 20.30 Фуршет

12 мая, воскресенье

(Адрес: Зал Общества "Мемориал" Каретный ряд д. 5/10)

10.00 – 13.15 Секция III: Историческая политика в Польше и России: процесс принятия решений и общественного восприятия.

Модераторы: *Адам Д. Ротфельд, Михаил Дмитриев*

- *Галина Зверева* "Социокультурные технологии производства и потребления исторической политики в современных российских СМИ"
- *Ян Цехановский* "Историческая политика польского правительства в отношении Второй мировой войны и холодной войны"

11.00 – 11.15 Кофе-брейк

- *Инесса Яжборовская* "Россия - Польша: историческое сознание, идентификация, историческая политика"
- *Мариуш Волос* "Польские и российские исторические исследования и их влияние на средства массовой информации и общественное мнение"
- *Наталья Колягина* "Московские памятники как проявление муниципальной исторической политики"

Дискуссия

13.15 – 14.30 **ОБЕД**

14.30 – 18.15 Секция IV: Ключевые темы в исторической политике: сравнение СССР / России и ПНР/Польши.

Модераторы: *Владислав Стемпняк, Галина Зверева*

- *Алексей Васильев* "Параллельные «места памяти» в российской и польской исторической политике и процессы конструирования идентичности (реформы Петра Великого / разделы Польши)"
- *Иероним Граля* "Ловушки исторической памяти: польско-российский спор о прошлом"

15.30–15.45 Кофе-брейк

- *Павел Уваров* "Юбилеи городов России как примеры исторической политики"
- *Андрей Кореневский* "Византийское наследие России: историография мифа"
- *Тарас Фиников* "Трансформация национальных систем образования: необходимость или следование глобальным тенденциям"

Дискуссия

13 мая, понедельник

(Адрес: Зал Общества "Мемориал". Каретный ряд д. 5/10)

11.00–14.15 Секция V: Архивы, исследования и образование.

Модераторы: *Ежи Аксер, Александр Каменский*

- *Альбин Гловацкий* "Доступ в российские архивы и его роль в разрешении сложных проблем в истории польско-советских отношений"
- *Владислав Стемпняк* "Стандарты доступа к архивным материалам"

12.30–13.00 Кофе-брейк

- *Мариуш Волос* "Польская Вторая республика в освещении советских дипломатических документов"
- *Елена Вишленкова* "Архивная политика российского Министерства народного просвещения в XIX веке"

Дискуссия

14.15–15.30 **ОБЕД**

15.30–18.00 **Круглый стол**: Какие вопросы исторической политики волнуют сегодняшнюю молодежь в Восточной Европе?

Модераторы: *Роберт Сухарский, Кирилл Левинсон*

Дискутанты: *Олег Морозов, Дмитрий Добровольский, Ирина Щербакова, Ян Цехановский, Иероним Граля, Матеуш Коморовский, Мачей Пши, Антон Веревкин, Владислав Черемисинов*

Instytut Badań Teoretycznych i Historycznych w Humanistyce (Państwowy
Uniwersytet Badawczy – Wyższa Szkoła Ekonomii, Moskwa)
Fundacja “Instytut *Artes Liberales*”
Wydział „Artes Liberales” (Uniwersytet Warszawski)

POLITYKA HISTORYCZNA: WERSJA ROSYJSKA I POLSKA
Moskwa, 11-13 maja 2013
(z tłumaczeniem symultanicznym PL/ROS)

11 maja (sobota)

(Adres: Stowarzyszenie “Memoriał”, Karetnyj riad, 5/10)

9.30 – 10.00 Rejestracja uczestników

10.00 – 10.15 Powitanie i wprowadzenie: Irina Savelieva, Jerzy Axer, Adam D. Rotfeld

10.15 – 13.30 PANEL I: Czym jest ‘Polityka historyczna’? Perspektywa uczonego, męża stanu, dziennikarza i obywatela

Moderatorzy: *Adam D. Rotfeld, Alexey Vasilyev*

- *Irina Shcherbakova* “Polityka historyczna – wizja aktywnego obywatela”
- *Sławomir Dębski* “Polityka historyczna i pamięć”
- *Tatyana Filippova* “Jedność losów. Podstawy historyczne tożsamości narodowej i historyzacja polityki we współczesnej Rosji”

Dyskusja

13.30 – 14.45 **OBIAD**

14.45 – 18.00 PANEL II: Porównanie polityki historycznej w Rosji i w Polsce: cele, środki i wyniki

Moderatorzy: *Jan Kieniewicz, Irina Savelieva*

- *Włodzimierz Borodziej* “Polska i Niemcy: przydatne punkty odniesienia?”
- *Mikhail Dmitriev* “Europa Wschodnia czy Wschód Europy Środkowej? Granice kulturowe jako przedmiot polityki historycznej oraz badań historycznych w Polsce i Rosji”

15.45 – 16.00 Przerwa na kawę

- *Włodzimierz Marciniak* “Transformacja w Polsce i w Rosji. Podobieństwa i różnice”
- *Lyudmila Hut* “Praktyka historiograficzna polityki historycznej”

Dyskusja

19.00 – 20.30 Bankiet

12 maja (niedziela)

(Adres: Stowarzyszenie "Memoriał", Karetnyj riad, 5/10)

10.00 – 13.15 PANEL III: Polityka historyczna w Polsce i w Rosji: procesy decyzyjne i odbiór społeczny

Moderatorzy: *Adam D. Rotfeld, Mikhail Dmitriev*

- *Galina Zvereva* "Techniki społeczno-kulturalne tworzenia oraz stosowania polityki historycznej we współczesnych mediach rosyjskich"
- *Jan Stanisław Ciechanowski* "Polityka historyczna polskich władz odnośnie II Wojny Światowej oraz Zimnej Wojny"

11.00– 11.15 Przerwa na kawę

- *Inessa Jazborowska* "Polska-Rosja: świadomość historyczna, tożsamość i polityka historyczna"
- *Mariusz Wołos* "Polskie i rosyjskie badania historyczne oraz wpływ na media i opinię publiczną"
- *Natalya Kolyagina* "Moskiewskie pomniki jako przejaw miejskiej polityki historycznej"

Dyskusja

13.15 – 14.30 **OBIAD**

14.30 – 18.15 PANEL IV: Kluczowe zagadnienia polityki historycznej: porównanie ZSSR/Rosji i PRL/Polski

Moderatorzy: *Władysław Stępniaak, Galina Zvereva*

- *Alexey Vasilyev* "Równoległe 'miejsca pamięci' w rosyjskiej i polskiej polityce historycznej oraz procesy konstruowania tożsamości (Reformy Piotra Wielkiego / rozbiory Polski)"
- *Hieronim Grala* "Pułapki pamięci historycznej – polsko-rosyjski spór o przeszłość".

15.30 – 15.45 Przerwa na kawę

- *Pavel Uvarov* "Jubileusze rosyjskich miast jako przykład polityki historycznej"
- *Andrey Korenevsky* "Bizantyjskie dziedzictwo Rosji: historiografia mitu"

Dyskusja

13 maja (poniedziałek)

(Adres: Stowarzyszenie "Memoriał", Karetnyj riad, 5/10)

11.00 – 14.15 PANEL V: Archiwa, badania i edukacja

Moderatorzy: *Jerzy Axer, Alexandr Kamenski*

- *Albin Głowacki* "Dostęp do archiwów rosyjskich a wyjaśnienie trudnych spraw historii stosunków polsko-radzieckich"

- *Władysław Stępnik* “Standardy udostępniania archiwaliów”

12.30 – 13.00 Przerwa na kawę

- *Mariusz Wołos* “Druga Rzeczpospolita w świetle sowieckich dokumentów dyplomatycznych”
- *Elena Vishlenkova* “Polityka archiwalna rosyjskiego Ministerstwa Edukacji Narodowej w XIX wieku”

Dyskusja

14.15 - 15.30 **OBIAD**

15.30 – 18.00 **OKRĄGLY STÓŁ**: Jakie pytania dotyczące polityki historycznej nurtują współczesnych studentów w Europie Wschodniej?

Moderatorzy: *Robert A. Sucharski, Kirill Levinson*

Dyskutanci: *Oleg Morozov, Dmitry Dobrovolsky, Irina Scherbakova, Anton Verevkin, Jan Stanisław Ciechanowski, Hieronim Grala, Mateusz Komorowski, Maciej Pisz*